

اسرار گیاهان:

گیاهان برای سلامت و بهداشت دهان و دندان

دکتر مریم دادگر
(عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی)
دکتر حسین مصلحتی
رئیس هیأت مدیره مجله علمی
پژوهش‌های گیاهی و دارویی

عنوان و نام پدیدآور	اسرار گیاهان: گیاهان برای سلامت و بهداشت دهان و دندان / [نویسندگان] مریم دادگر... (و دیگران).
مشخصات نشر	تهران: هورمزد، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	۱۰۵ ص:؛ مصور رنگی، جدول.
فروست	...مجموعه کتابهای اسرار گیاهان.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۵۳۶۱-۳۵-۳ (رایال) ۰۰۰۰۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	[نویسندگان] مریم دادگر، حسین مصلحتی، محبتی میرزا کاظمی، سمیه غلامعلی زاده.
یادداشت	کتابنامه: ص. ۱۰۹-۱۱۱.
عنوان دیگر	گیاهان برای سلامت و بهداشت دهان و دندان.
موضوع	گیاه درمانی
موضوع	داروهای گیاهی
موضوع	بهداشت دهان و دندان
موضوع	دهان - بیماری ها
موضوع	دندان - درمان
شناسه اول	دادگر، مریم. ۱۳۵۵ -
رده بندی کنگره	۱۳۹۴ ۱۵۹۵/۵۹ RM۶۶۶
رده بندی دیویی	۶۱۵/۳۲
شماره کتابشناسی	۳۹۵۹۶۴۴

اسرار گیاهان: گیاهان برای سلامت و بهداشت دهان و دندان
نویسندگان: دکتر مریم دادگر - دکتر حسین مصلحتی - محبتی میرزا کاظمی

سمیه غلامعلی زاده

ویراستار: فاطمه صادقی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۴

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۳۶۱-۳۵-۳

نشانی: میدان انقلاب، خ جمالزاده جنوبی، پ ۷۸، واحد ۱۷ و ۱۹

تلفن: ۶۶۹۰۱۷۹۴ و ۶۶۴۲۱۰۲۹

حق چاپ این اثر، برای انتشارات محفوظ است.

۵	مقدمه
۹	بخش اول
۱۱	گذر و نظری بر گیاهان دارویی
۱۱	تاریخچه گیاهان دارویی
۱۲	گیاهان دارویی در دوران اسلامی
۱۳	کاربرد گیاهان دارویی در ایران و سایر کشورها
۱۴	دارخانه طبیعت
۱۵	دقت در حکوونگی استفاده و کاربرد داروهای گیاهی
۱۷	بخش دوم
۱۹	استفاده از گیاهان دارویی در بهداشت دهان و دندان
۱۹	پوسیدگی دندان
۱۹	انواع پوسیدگی
۲۰	پلاک دندانی
۲۰	جرم دندان
۲۱	بوی بد دهان
۲۲	بیماری های لثه
۲۴	انار
۲۶	انجیر
۲۷	اوکالپتوس
۲۸	آویشن
۲۹	بابونه
۳۰	بازینگ
۳۱	برگ بو

۳۲.....	بلوط
۳۳.....	پرتقال
۳۵.....	پنیرک
۳۶.....	ترب کوهی
۳۷.....	جینسینگ
۳۸.....	چای سبز
۴۰.....	چربش
۴۱.....	چغندر
۴۳.....	چوب مسواک
۴۵.....	حناء
۴۶.....	ختمی
۴۸.....	خرفه
۴۹.....	خرما
۵۱.....	خرمالو
۵۲.....	رازیانه
۵۴.....	ریحان
۵۵.....	زردچوبه
۵۶.....	زرشک
۵۸.....	زنجبیل
۵۹.....	سعد کوفی
۶۱.....	سماق
۶۲.....	سیب
۶۳.....	سیاه دانه
۶۵.....	سیر
۶۶.....	شیرین بیان
۶۷.....	غوره

۶۸.....	فلفل سیاه
۶۹.....	فلفل قرمز
۷۱.....	فلوس
۷۳.....	کنجد
۷۴.....	کندر
۷۶.....	گردو
۷۷.....	گشنیز
۷۹.....	گل قاصد
۸۱.....	لیم ترش
۸۲.....	مریم گلی
۸۳.....	میخک
۸۵.....	نار، دفرنگی
۸۷.....	نعناع
۸۸.....	هویج
۹۱.....	بخش سوم
۹۳.....	پیوست ها
	پیوست ۱:
۹۳.....	گیاهان مؤثر و مناسب برای درمان بیماری های دهان و دندان
	پیوست ۲:
۹۴.....	نسخه های ترکیبی گیاهی برای درمان بیماری های دهان و دندان
	پیوست ۳:
۹۷.....	نسخه های تک دارویی گیاهی برای درمان بیماری های دهان و دندان
۱۰۱.....	منابع و مآخذ

توجه و تذکر مهم

از آنجایی که ممکن است ترکیب گیاهان دارویی با داروهای شیمیایی و استفاده همزمان آنها با هم و یا مصرف برخی گیاهان برای گروهی از بیماران، منع پزشکی داشته باشد؛ لذا باید از مصرف آنها به مقاصد درمانی، حتماً خودداری گردد و یا پیش از هرگونه استعمال، با پزشک متخصص مشورت شود.

مقدمه

امروزه شاید برای بسیاری از مردم قابل تصور نباشد که وجود انواع داروهای شیمیایی در بسته‌بندی‌های رنگارنگ، همانا حاصل تحقیق بر اجزای مؤثر گیاهان دارویی است. تنها حدود ۲۵ درصد از داروهای تجویز شده از سوی پزشکان در ایالات متحد، شامل یک جزو مشتق از گیاهان است. بعضی از این داروها از عصاره گیاهان تهیه شده و گروهی دیگر از ترکیبات شیمیایی با منشأ گیاهی ساخته می‌شوند. آمار ارائه شده از داروهای گیاهی در سالهای اخیر نیز قابل توجه است. چنانکه سازمان جهانی بهداشت (WHO)^۱ تخمین می‌زند که در حال حاضر ۸۰ درصد جمعیت جهان یعنی حدود ۴ میلیارد نفر از طب گیاهی در درمان بیماری‌ها استفاده می‌کنند. علاوه بر این، WHO^۱ خاطرنشان می‌سازد که از حدود ۱۱۹ داروی گیاهی، نزدیک به ۷۴ مورد آن به صورت دقیق همانند کاربرد آنها در طب سنتی مورد استفاده پزشکان قرار می‌گیرد. همین موضوع باعث شده که هم‌اکنون تحقیقات گسترده‌ای از سوی شرکت‌های بزرگ داروسازی، روی خواص درمانی گیاهان مناطق مختلف جهان انجام گیرد.

از سوی دیگر، در دنیای امروز، مواد مشتق شده از گیاهان، عنصر عمده‌ای در صنعت داروسازی دارند. چنین داروهایی برای درمان بیماری‌های قلبی، فشارخون بالا، انواع دردهای مزمن، آسم، بیماری‌های دهان و دندان و دیگر بیماری‌ها به کار می‌روند. به عنوان مثال، "میخک" گیاهی است که همواره در طب سنتی برای درمان درد دندان

1 - World Hygiene Organization

مورد استفاده بوده است. در حقیقت این گیاه دارای موادی است که به صورت طبیعی مانند لیدوکائین عمل کرده و سبب کاهش درد می شود.

با عنایت بدین مطالب، باید گفت که گرایش عمومی به استفاده از داروهای گیاهی و بطور کلی فرآورده های طبیعی در جهان بویژه در سالهای اخیر، روبه افزایش بوده است. مهمترین علل این گرایش را هم می توان آثار داروهای شیمیایی از یک طرف و ایجاد آلودگی های زیست محیطی از سوی دیگر دانست.

در همین راستا، آنچه ما را بر آن داشت تا کتابی از شگفتی ها و خواص گیاهان دارویی، تهیه و تدوین کنیم، جدا از وظیفه اطلاع رسانی، پیشینه و قدمت استفاده از گیاهان در درمان بیماری ها بخصوص بیماری های دهان و دندان بوده است. درواقع ما نمی توانیم که کتابهای ابوعلی سینا، ابن دانشمند عالیقدر ایرانی، مرجع درسی دانشجویان دندانپزشکی و دندانپزشکان دنیا، چرا ما باید نسبت به خواص درمانی گیاهان، غافل باشیم؟! برای برخی از داروهای خارجی کمیاب یا نایابند درحالی که شوق زیادی برای تجویز داروهای مؤثر گیاهی وجود ندارد؟! در پاسخ بدین پرسشها، فقط لازم است یادآور شویم که ما تنها زمانی می توانیم فرهنگ استفاده ی درست و مناسب از گیاهان دارویی را در جامعه خود احیا و نهادینه کنیم که جایگاه واقعی گیاهان دارویی در ایران و جهان را دریابیم. اکنون تنها ۱/۵ تا ۲ درصد بازار داخلی ما سهم داروهای گیاهی است درحالی که در اروپا ۷۰ درصد کل بازار دارویی سهم داروهای گیاهی است.

امروزه ایجاد اعتماد و باور در صاحبان حرف پزشکی و عامی مردم، قرار دادن محصولات ساخته شده از گیاهان دارویی در دایره ی رقابت به محصولات مشابه خارجی و داروهای شیمیایی و بهره گیری از فرصتها و... همه و همه از جمله گامهای اصولی هستند که باید در جهت احیای فرهنگ مصرف گیاهان دارویی برداشته شود. بی تردید اگر این گامها و اقدامها با باور جامعه و آمادگی پذیرش داروهای گیاهی، توأم شوند؛ موقعیتهای خوبی برای رسیدن گیاهان دارویی این مرز و بوم به جایگاه واقعی خود همچون گذشته، بدست خواهد آمد.